

Р Е Ш Е Н И Е

№ 265

София, 16 септември 2013 година

Върховният касационен съд на Република България, трето наказателно отделение, в съдебно заседание на четиринадесети май две хиляди и тринадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕЛИЯНА КАРАГЪЗОВА

ЧЛЕНОВЕ: КРАСИМИР ХАРАЛАМПИЕВ

ДАНИЕЛА АТАНАСОВА

при участието на секретаря Иванка Илиева

и в присъствието на прокурора Кирил Иванов

изслуша докладваното от съдията Красимир Харалампиев

н. дело №744/2013 година.

Производството е образувано по касационни жалби от защитниците на подсъдимите бивш гл.серж. П. Т. П. и бивш гл.серж. К. Г. К. срещу присъда № П-3 от 23.01.2013год. постановена по внохд № П 61/2012год. на Военно-апелативния съд на Р.България.

В жалбите и в допълненията към тях се сочат всички касационни основания и се прави искане касационната инстанция да упражни правомощията си по чл. 354, ал. 1, т. 2, във вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК и да оправдае подсъдимите, а при условията на алтернативност-отмяна на обжалваната присъда и връщане на делото за ново разглеждане.

В подкрепа на сочените в жалбите си основания подсъдимите и защитниците им излагат сходни по съдържание мотивирани доводи.

В обобщен вид те се изразяват във виждането, че въззивният съд неправилно е тълкувал смисъла и съдържанието на имащите отношение към предмета на доказване влезли в сила съдебни актове постановени по нохд № 3219/2004 г. по описа на СРС, НО, 1 състав и по внохд № 666/2008 г. по описа на СГС, НО, които съгласно чл. 413, ал. 2 НПК са задължителни за наказателен съд, разглеждащ наказателно производство с предмет същото инкриминирано деяние. Нарушението в дейността на съда в тази насока е довело до неправилно приложение на закона с ангажиране на наказателната отговорност на П. и К., защото те са участвали като пострадали и разпитвани като свидетели за същото умишлено деяние, извършено от друго наказателно-отговорно лице, в друго наказателно производство, приключило с влязла в сила осъдителна присъда, което изключва възможността, макар и в две самостоятелни дела, водени за едно и също инкриминирано деяние, П. и К. да съчетаят едновременно процесуалните фигури и на свидетели и на подсъдими.

Представителят на държавното обвинение излага заключение, че касационните жалби са неоснователни и поради това следва да се оставят без уважение, тъй като не са налице релевираните в тях основания за отмяна на въззивната присъда.

За да се произнесе, Върховният касационен съд съобрази следното: Воденото срещу касаторите наказателно производство е с обвинение за извършено от тях престъпление по чл. 294, ал. 4, във вр. с ал. 1, във вр. с чл. 20, ал. 2 НК, изразяващо се в това, че като полицейски служители и при условията на съучастие са спомогнали да бъде осуетено воденото срещу Н. И. М. наказателно преследване за извършено престъпление по чл. 242, ал. 4, във вр. с ал. 1, б. "б" НК, като са дали възможност на М. да осъществи разпломбиране и претоварване на стоки на поверените им за охрана товарни автомобили.

С присъда № П 518 от 14.07.2011год. по нохд № П 518/2010год. на Софийски военен съд подсъдимите бивш главен сержант К. Г. К. – „старши полицаи“ в група „ВСК“ във 02 сектор в ПСО – НОП - СДВР и бивш главен сержант П. Т. П. – „полицаи“ в група „ВСК“ във 02 сектор в ПСО – НОП – СДВР са признати за невинни в това, че в периода от 21.00 часа на 21.07.2003 г. до 05.00 часа на 22.07.2003 г., в района на [населено място], в склад за строителни материали на фирма [фирма], двамата подсъдими, като лица от състава на Министерство на вътрешните работи и като полицейски органи - полицаи в група „Водачи на служебни кучета“ от 02 сектор на „Полицейски сили за охрана“ в направление „Охранителна полиция“ при РЗ „Полиция“ СДВР, в съучастие като съизвършители, спомогнали на лицето Н. И. М., извършило престъпление по чл. 242, ал. 4, вр. ал. 1, б. "б" от НК, да бъде осуетено спрямо него наказателно преследване по дознание ЗМ № 5439р/2003 г. по описа на СДВР, за извършеното от него престъпление, без да са се споразумели с това лице преди да е извършило самото престъпление, като допуснали Н. М. да организира разпломбирането и подмяната на стоката в поверените на подсъдимите полицаи за охрана автомобили: т.а. марка „Волво“ с ДК [рег.номер на МПС] , т.а. марка „Рено“ с ДК № 0405 РК, ремарке с ДК [рег.номер на МПС] , т.а. марка „Скания“ с ДК [рег.номер на МПС] , ремарке с ДК [рег.номер на МПС] , т.а. марка „Мерцедес“ с ДК [рег.номер на МПС] , т.а. марка „Рено“ с ДК [рег.номер на МПС] , т.а. марка „Скания“ с ДК [рег.номер на МПС] , т.а. марка „Даф“ с ДК [рег.номер на МПС] и ремарке с ДК [рег.номер на МПС] , поради което и на основание чл. 304 от НПК ги е оправдал изцяло по обвинението по чл. 294, ал. 4, пр. 4, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК.

Така постановената присъда е била протестирана и с присъда № П-56/12.10.2011год. по внохд № П-48/2011год. Военно-апелативният съд я отменил изцяло, като постановил нова присъда, с която е признал подсъдимите бивш гл. серж. К. Г. К. и бивш гл. серж. П. Т. П., и двамата от ПСО – СДВР, за виновни и ги е осъдил по чл. 294, ал. 4, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК.

По касационни жалби на подсъдимите К. и П., състав на Върховния касационен съд, Наказателна колегия, трето наказателно отделение, с решение № 89/18.05.2012 г. по н.д. № 2978/2011г. е отменил присъда № П-56/12.10.2011 г. по внохд № П-48/2011 г. по описа на Военно-апелативния съд и е върнал делото за ново разглеждане от друг състав на същия съд.

Касационният състав установил, че в материалите по делото съществуват данни, че срещу Н. М. е било водено друго наказателно производство по нохд № 3219/2004 г. по описа на СРС, НО, 1 състав за извършено престъпление по чл. 269, ал. 1 НК, като обвинението е за това, че той е заплашил двамата подсъдими с цел да ги принуди да пропуснат нещо по служба-в случая да допуснат външни лица до охраняваните от тях товарни автомобили и че това производство е приключило с постановена осъдителна присъда срещу М., потвърдена с решение на въззивната инстанция.

Доколкото в хода на воденото съдебно производство първостепенният съд е обсъждал коментираните съдебни актове без да ги е приобщил по надлежния ред към доказателствените материали, а въззивният съд не е констатирал допуснатото нарушение, като изиска същите и приобщи към доказателствената съвкупност, а след това прецени тяхната относимост към предмета на доказване, касационният състав е счел, че е допуснато съществено нарушение на процесуалния закон, което следва да се отстрани чрез новото разглеждане на делото, за което е дал подробни указания.

С решение № П-35 от 28.08.2012 г. по внохд № П-36/2012 г. Военно-апелативният съд е изменил присъда № П-518 от 14.07.2011 г. по нохд № П-518/2010 г. по описа на Софийския военен съд в частта само досежно мотивите, като е изменил основанията за оправдаване на подсъдимите по чл. 304, пр. 3 НПК и е потвърдил присъдата в останалата ѝ част.

С решение № 492 от 04.12.2012 г. по н.д. № 1804/2012 г. състав на Върховния касационен съд, Наказателна колегия, трето наказателно отделение, е отменил въззивно решение № П-35 от 28.08.2012 г. по внохд № П-36/2012 г. по описа на Военно-апелативния съд и е върнал делото за ново разглеждане на същия съд.

Вторият разглеждащ делото касационен състав установил, че въззивният съд не е изпълнил задължителните указания на предишната касационна инстанция, дадени по реда на чл. 355, ал. 3, т. 2 от НПК за отстраняване на допуснати съществени процесуални нарушения, чрез приобщаване към доказателствата по делото на материалите по приключилото с влязъл в сила съдебен акт нохд № 3219/2004 г. по описа на СРС срещу Н. И. М. за престъпление по чл. 269, ал. 1 от НК и отново върнал делото за ново разглеждане на Военно-апелативния съд за отстраняването им.

Със сега обжалваната и предмет на касационна проверка присъда № П-3/23.01.2013год. по внохд № П-61/2012год., Военно-апелативният съд на основание чл. 336, ал. 1, т. 2 от НПК е отменил изцяло присъда № П- 518/14.07.2011 година по нохд № П-518/2010 година на Софийския военен съд, и вместо нея отново постановил нова, с която признал подсъдимите бивш гл. серж. К. Г. К. и бивш гл. серж. П. Т. П., и двамата от ПСО – СДВР, за виновни в това, че за времето от 21:00 часа на 21.07.2003 г. до 05:00 часа на 22.07.2003 г., в района на [населено място], в склад за строителни материали на фирма [фирма], двамата подсъдими, като лица от състава на Министерство на вътрешните работи – полицаи в група „Водачи на служебни кучета” от 02 сектор на “Полицейски сили за охрана” в направление „Охранителна полиция” при РЗ „Полиция” - СДВР, в съучастие като съизвършители, спомогнали на лицето Н. И. М., извършило престъпление, да бъде осуетено спрямо него наказателно преследване, без да са се споразумели с това лице преди да е извършило самото престъпление, като допуснали Н. И. М. да организира разпломбирането и подмяната на стоката в поверените на подсъдимите полицаи автомобили за охрана, поради което и на основание чл. 294, ал. 4, алт. 4, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2/стар текст редакция ДВ бр. 62 от 1997 г./ и чл. 54 от НК ги е осъдил на по две години лишаване от свобода, като на основание чл. 66, ал. 1 от НК е отложил изпълнението на наказанията за срок от по четири години.

Подсъдимите се признати за невиновни по обвинението им в съучастие като съизвършители да са спомогнали на лицето Н. И. М., извършило престъпление, да бъде осуетено спрямо него наказателно преследване, без да са се споразумели с това лице преди да е извършило самото престъпление, като допуснали Н. И. М. да организира разпломбирането и подмяната на стоката в т.а. “ДАФ” с ДК [рег.номер на МПС] и ремарке с ДК [рег.номер на МПС] .

Върховният касационен съд, трето наказателно отделение, в този състав, като обсъди доводите на страните и извърши проверка на обжалвания съдебен акт в рамките на чл. 347 от НПК, намира жалбите на касаторите за основателни, поради следните съображения:

При проверката на обжалвания съдебен акт е видно, че въззивният съд е изискал, приложил и обсъдил постановената осъдителна присъда по нохд № 3219/2004 г. по описа на СРС срещу Н. И. М. по чл. 269, ал. 1 от НК и решение от 19.11.2009год. по внохд № 666/2008год. на Софийски градски съд, с което тя е потвърдена, но изводите по дадената правна значимост на тези съдебни актове, относими към предмета на разглежданото от него дело, са неправилни и незаконосъобразни.

Съдебните състави разгледали и постановили присъдата по нохд № 3219/2004год. на Софийски районен съд и решението по внохд № 666/2008год. на Софийски градски съд са категорични в изводите си, за оказано психическо въздействие от страна на М. по отношение на К. и П., с целта по чл. 269, ал. 1 от НК и по-конкретно в решението е записано следното:...” мотивацията на К. и П. за предприетото от тях бездействие по служба е била изцяло на страхова основа и не може да бъде опровергано от обстоятелството, че подсъдимият М. е обещавал в замяна да им даде по 5000 лева, както и че К. записал на листче номера на мобилния телефон на М.. Установено е, че инициативата за плащане на пари не е дошла от свидетелите, а от подсъдимия, както и че първо са били отправени заплахите и те са имали водещо значение при вземането на решението от К. и П. да бездействат по служба. Обещанието за даване на пари е било постфактум, след като решението е било взето. М. е "обещал", а не е "предложил" пари“...и по-нататък:...” “Не без значение е и обстоятелството, че К. и П. не са предприели никакви активни действия, за да "осребрят" своето бездействие, въпреки, че са имали време и възможност за това. Това, че К. е записал телефонния номер на М. на листче лесно може да се обясни с неговото общо психическо състояние в този момент, което е било доминирано от страхови изживявания. Не са от естество да елиминират съществуването на страх и заплахата и установените обстоятелства, че свидетелите К. и П. са били въоръжени, имали са на разположение служебни кучета, телефони и радиостанции. Средствата, с които са разполагали са им давали възможност за противодействие в конкретната ситуация, но предвид отправените заплахи, те са били непротивопоставими на бъдещата несигурност и тежки последици за тях и близките им“.

Така цитираната част от фактическата обстановка, отразена в мотивите на съдебните актове, е обосновала съдилищата да приемат наличието на заплахата от М. оказала необходимото психическо въздействие върху двамата полицейски служители да не извършат действия по служба, представляващо елемент от обективната страна на извършеното от него престъпление по чл. 269, ал. 1 от НК, които обстоятелства посочени в ал. 2 от чл. 413 от НК в мотивите като неразделна част от съдебните актове са със задължителен характер и за съдилищата.

Военно-апелативният съд е приел, че действително е налице фактическа връзка между предмета на разглежданото от него дело и предмета на приключилото срещу М. производство, но деянието следва да са разглежда като съчетаващо в себе си две фактически свързани, но юридически самостоятелно урегулирани прояви, всяка от които обосновава наказателна отговорност на участниците в него по различни наказателни състави.

Правилно е установеното наличие на съществена връзка между осъждането на касаторите, предмет на проверка в настоящото касационно производство с това, приключило по чл. 269, ал. 1 от НК срещу Н. М., защото в основата на двете дела стои едно и също конкретизирано по време и място инкриминирано деяние, за което са били повдигнати и съответно поддържани две самостоятелни обвинения-от една страна срещу М. по чл. 269, ал. 1 от НК, а от друга страна за същото деяние-П. и К. като обвиняеми за престъпление срещу правосъдието.

Образуването на две самостоятелни производства /едното протекло пред гражданските, а другото-пред военните съдилища/ за едно и също инкриминирано деяние между едни и същи правни субекти, но с различна правна оценка на поведението на страните в него, е довело до абсурда в конкретния случай, след като П. и К. са се явили пострадали и свидетели по отношение на инкриминираното срещу М. престъпление, за същото деяние да им бъде търсена наказателна отговорност като извършители по чл. 294 от НК.

По-нататък в мотивите на решението си Военно-апелативният съд е записал, че двамата подсъдими са осъществили деянието предмет на обвинението, както от обективна, така и от субективна страна /волеви момент/, но не е отчел правилно факта, че с влязъл в сила съдебен акт осъденият М. е признат за виновен, за това че е принудил със заплахи К. и П. да пропуснат да извършат действия по служба, т.е. оказаният психически натиск е с определящо значение върху двамата да не извършат действия по служба, без който елемент деянието на М. би било несъставомерно.

Въззивният съд е приел, че М. е осъществил заплахата с цел да принуди полицейските служители К. и П. да пропуснат действия по служба, но това въздействие не е било от такова естество, интензитет и степен, което да ги мотивира да бездействат, а мотивът за неправомерното им поведение е меркантилен, в резултат на последващо обещание на М. за парично възнаграждение.

С тези съображения в случая, Военно-апелативният съд фактически ревизира мотивите и правните изводи на присъдата /решението/ на Софийски районен /градски/ съдилища, споменати по-горе по същите фактически въпроси, което е недопустимо, съгласно разпоредбата на чл. 413, ал. 1 от НПК.

От всичко изложено, следва извода за липсата на установено виновно поведение на подсъдимите П. и К. и на умисъл със съзнаване на общественоепасно поведение и последици, които да ангажират наказателната им отговорност по чл. 294, ал. 4, във вр. ал. 1 от НК, което въззивната инстанция не е изследвала в необходимата дълбочина и последователност, поради което като ги е признала за виновни по предявеното им обвинение, е приложила неправилно закона.

При безспорно установените по делото фактически положения, допуснатото нарушение на закона може да бъде отстранено от настоящата инстанция с оглед на правомощията ѝ по чл. 354, ал. 5, във вр. ал. 1, т.2, във вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК, като отмени обжалваната присъда и оправдае подсъдимите поради несъставомерност на деянието.

По изложените съображение и на основание чл. 354, ал. 5, във вр. ал. 1, т. 2, във вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ изцяло присъда № П-3 от 23.01.2013год. постановена по внохд № П 61/2012год на Военно-апелативния съд на Р.България и **ОПРАВДАВА** подсъдимите П. Т. П. и К. Г. К. по повдигнатото им обвинение по чл. 294, ал. 4, във вр. ал. 1, във вр. чл. 20, ал. 2 от НК, извършено в периода от 21.00 часа на 21.07.2003 г. до 05.00 часа на 22.07.2003 г., в района на [населено място], обл. Софийска, в склад за строителни материали на фирма [фирма].

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: